

PREOSNOVA BALKANSKIH DRŽAV

Zastopniki balkanskih držav v konferenci s Hitlerjem

Včeraj sta bila bolgarski ministri predsednik Bogdan Filov in vnanji minister Ivan Popov pri kanclerju Hitlerju in vnanjem ministru von Ribbentropu v Berchtesgaden. Dan prej sta bila pri Hitlerju in von Ribbentropu romunski ministri predsednik Ion Gurgu in vnanji minister Mihail Manoilescu, 10. julija pa sta bila madžarski ministri pred sednik grof Teleky in vnanji minister grof Czakay.

Romunska ministra sta iz Berchtesgadenu odpotovala v Rim, kjer sta imela važne konference z Mussolinijem in vnanjim ministrom grofom Ciano.

Bolgarska ministra sta se po konferenci s Hitlerjem in von Ribbentropom vrnila v Sofijo.

Konference so imele za predmet poravnave teritorialnih sporov v balkanskih državah. Romunska ministra sta od Hitlerja in Mussolinija izvedela, da bo morala Romunska odstopiti Bolgarski Dobrudže, Madžarski pa zapadni del Transilvanije. Nato pa bo morala priti med Madžarsko in Romunsko do sporazuma glede preselitve prebivalstva, ki bi še ostalo onstran meje.

Hitler in Mussolini sta izdelala načrt za novo Evropo, kjer bo zavladal stalni mir. Vsled tega je potrebno, da balkanske države mirnim putem uredijo svoje meje. Hitler in Mussolini želita na Balkanu ohraniti mir saj toliko časa, dokler ne bo končana vojna z Anglijo. Balkanskim ministrom je bilo tudi jasno povedano, da mora med balkanskimi državami priti do takega sporazuma, da ga boste mogli odobriti tudi Nemčija in Italija.

Hitler je romunskima ministroma rekel, da naj čimprej reši teritorialno vprašanje z Madžarsko in Bolgarsko, da bo saj do časa, ko bo Nemčija sklenila vojno z Anglijo, na Balkanu mir. Koliko ozemlja bo morala Romunska odstopiti, naj določi konferenca med zastopniki prizadetih držav.

RUSKI NAČRTI NA BALKANU

Neko poročilo iz Beograda pravi, da je Rusija v Beogradu, Bukarešti in Sofiji predložila svoj načrt za blok treh držav, ki bo za vodstvo gledal v Moskvo. Jugoslovanski vnanji urad pa pravi, da mu ni ničesar znanega o tem načrtu. Tak načrt pa bi bil v veliki nasprotju z željo Nemčije, ki ima na Balkanu svoje gospodarske interese. Zato se Nemčija in Italija bojita ruskega razmaha proti zapadu in zlasti čez delto Donave in čez Karpate.

Romunska je po svojem mišljenju nasprotna Rusom in

komunizmu. Bolgarska je panslavistično navdahnjena, vlada pa je precej na strani Nemčije.

Skoro isto razpoloženje je v Jugoslaviji, vlada se brani proti premočnemu vplivu držav v ošišču, pri tem pa odločno zamuja boljše vidike. Narod postaja bolj in bolj naklonjen Rusiji, toda mnogo napredka v tem oziru zaradi neednosti naroda ni mogoče pričakovati.

AGITATORJI V JUGOSLAVIJI

Navzlic temu, da se vlada čim največ trudi, da med narodom prepreči vsako propagando, skušajo ruski, nemški in italijanski agenti podžigati prebivalstvo. V Zagrebu je mladi odvetnik Juraj Veselić, ki se je prej pisal Froelich, ustanovil narodno socialistično (nacijsko) stranko. Strankin program zahteva vstanovitve neodvisne hrvatske države s tesno zvezo z nacijsko Nemčijo. Stranka je polna nacijskih načel, kakor so: boj proti Židom, prostozidarjem in pluto-kratom.

V Zagrebu je bila tudi vstanovljena družba prijateljev sovjetske Rusije in jo je tudi odobril dr. Vladko Maček.

Prišel se je tudi oglašati dr. Ante Pavelić, na katerega je padel splošni sum, da je zasnoval atenanat na kralja Aleksandra. Dr. Pavelić se nahaja na varnem v Sieni v Italiji ter je poslal na Hrvatsko oklice, v katerem ruje proti sedanji Jugoslaviji, o kateri pravi, da je nenormalni stvor versailške mirovne pogodbe, ki je bila sklenjena na pritisk Anglije in Francije.

Jugoslovanski baker za Nemčijo

Zanesljivi viri iz Beograda zatrjujejo, da je Nemčija od jugoslovanske vlade dobila dovoljenje in pravico do večine produkcije bakrenega rudnika Bor, ki je največji bakreni rudnik v Evropi in pridelala leto do 42.000 ton bakra.

Koliko bakra bo dobivala Nemčija, je odvisno od sporazuma med nemško vlado, upravo rudnika in jugoslovanskega odbora za nadzorstvo nad rudniki.

Rudnik Bor lastuje neka francoska družba, ki posluje z dovoljenjem jugoslovanske vlade. Prej je šlo največ bakra iz tega rudnika v Anglijo in Francijo.

Za tem rudnikom so najvažnejši rudniki svineca in cinka v Trepcu, severno od Skoplja. Rudnik pa je last angleškega kapitala. Do sedaj je Nemčija iz tega rudnika dobivala razmeroma zelo malo rude, toda sedaj ji je Jugoslavija dovolila večjo množino.

ROOSEVELT DEMENTIRA

Označil je kot neutemeljene vse govornice, da so se italijanske in nemške vojaške oblasti poslužile pošiljatev, ki jih je poslal ameriški Rdeči križ.

Predsednik Roosevelt je rekel časnikarjem, ki so ga obiskali v Hyde parku, da so začele krožiti po deželi govornice, ki so pa brez vsake podlage.

Tako je naprimer dobil pisma, v katerih nekateri zatrjujejo, da so se nemške in italijanske vojaške oblasti poslužile pošiljatev, ki jih je poslal ameriški Rdeči križ za nesrečnike v opustošenih evropskih državah.

Taka domnevanja so brez vsake podlage, — je rekel Roosevelt. — Pošiljatev so dostpele tja, kamor so bile namenjene.

Po predsednikovem zatrdilu so tudi brez vsake podlage vesti, ki se precej vztrajno širijo po Evropi, da je namreč predsednik Roosevelt pozval Anglijo, naj zavrne Hitlerjevo zahtevo glede prostovoljne predaje.

V Hyde parku se je prejšnji teden mudil William C. Bullitt, ki je ob času francoske kapitulacije zastopal Združene države v Parizu. O čem sta se posvetovala, predsednik ni hotel povedati časnikarjem.

Nekateri ameriški listi ostro napadajo Bullitta, ker je rekel, da po njegovem mnenju Petainova vlada ni fašistična in naj bodo Združene države s Francijo še nadalje v diplomatskih odnosih.

Nekateri listi so predsednika kar naravnost pozvali, da Bullitta ne sme več poslati v Evropo.

NEMŠKI MINISTER SVARI ZDR. DRŽAVE

Nemški gospodarski minister dr. Walter Funk je v svojem razgovoru z ameriškim časnikarjem poročeval, da m Loehnerjem posvaril Združene države, da se naj pripravijo, da bodo trgovale z zmagovitimi Nemčijo in sicer pod njenimi pogoji, drugače pa bodo izključene iz evropske trgovine.

Funk je rekel, da morajo Združene države popolnoma opustiti misel, da bodo skupno z drugimi ameriški republikami diktirale Nemčiji kake pogoje. Ako hočejo Združene države obrniti v svoj prid velikanske zaloge zlata, tedaj morajo ceno dolarja zvišati in ga poslati izven Amerike, blago pa mora teči v deželo.

"Ako se igrate s kroglicami in eden dobi vse, tedaj je igra končana," je rekel dr. Funk. "Teda morate misliti na kako novo igro. Ako je vse

Podrobnosti glede konškrpcije in drafta

Če si niste na jasnem glede važne predloge, ki bo nedvomno sprejeta v kongresu, vam v splošno pojasnijo navajamo v naslednjem nekaj poglavitnih vprašanj in odgovorov.

Vprašanje: Kaj je namen predloge?

Odgovor: Njen namen je zaščititi nedotakljivost in ustanove Združenih držav z pomočjo sistema izbornega (selective) prisilnega vojaškega vezbanja in službe.

Vprašanje: Čemu je namenjena?

Odgovor: Po mnenju izvedencev vojnega departamenta sedanji sistem prostovoljne prijave za vojaško službo, kakor ne zadostuje za nabavo moške sile, ki je potrebna za izvrševanje narodno-obrambene sistema. Nasprotniki predloge pravijo, da ta trditve ni utemeljena.

Vprašanje: Kdo se bo moral registrirati?

Odgovor: Najbrž vsi moški, stari od 18 do 64 let.

Vprašanje: Kdo zamore odrediti registracijo in vezbanje (training)?

Odgovor: Predsednik zamo- re določiti starostne skupine, ki se bodo morale registrirati, in število moških, ki bodo izvezbani.

Vprašanje: Katere skupine bodo najprej poklicane?

Odgovor: Predloga določa, naj bi bili najprej poklicani moški (ne vsi, pač pa le nekateri) med 21. in 30. letom. Pozneje pa skupine mož, starih od 21 do 45 let.

Vprašanje: Koliko mož bo izvezbanih?

Odgovor: 1. oktobra bo poklicanih od 300 tisoč do 400 tisoč mož iz skupine od 21. do 30. leta. Prihodnjega aprila nadaljnjih 400 tisoč mož iz skupine od 21. do 45. leta. Prihodnjega oktobra, ko bo prva skupina završila celoletno vezbanje, bo poklicana tretja skupina 600 tisoč mož. V slučaju potrebe se bo dalo program pospešiti.

Vprašanje: Kako bodo naborniki izbrani?

Odgovor: Izbirali jih bodo krajevni (selection) odbori, slieni tistim, ki so poslovali začasa svetovne vojne. Zadnji bodo prišli na vrsto moški z družinami, moški, zaposleni v važnih narodnoobrambnih industrijah in telesno nezmožni.

zlatu v Združenih državah in ne pride zopet ven, si mora svet omisliti kako drugo sredstvo za izmenjavo."

KOMU NE BO TREBA NOSITI VOJAŠKE SUKNJE?

Nekaterim ne bo treba nositi vojaške suknje, četudi bodo draftani. Kateri bodo tako srečni oziroma nesrečni? —

Armada noče nikogar, ki ni visok že vsaj pet čevljev in štiri inč, ki tehtajo manj kot 120 funtov in ki ne more najmanjmanj za dva inča prsi napeti.

Rekrut mora imeti najmanj dvanaest zob, da lahko ž njimi grize in žveči. In imeti mora na rokah oba paleca. Marali ne bodo nikogar s ploskimi podplati in s krivimi nogami.

Tudi moških z izredno "grdimi obrazi" ne bodo sprejeli.

Druga izbiranja: se bodo vršila po skupinah.

Vprašanje: Kaj bo pa z moškimi, starih od 18 do 20 let, in moškimi, starih od 45 do 64 let?

Odgovor: Izvezbani bodo za domačo obrambo, dokler kongres kaj drugega ne ukrene.

Vprašanje: Ali bodo izvzeti poklicni nasprotniki vojne, naprimer taki, ki jim vera prepušča nošnja orožja?

Odgovor: Registrirati se bodo morali vseeno. Justični departament bo proučil njihove razloge. V slučaju potrebe, bodo porabljeni za službo v zaledju.

Vprašanje: Ali se kakšnemu moškemu ne bo treba registrirati?

Odgovor: Registrirati se ne bo treba mošcem v armadi, narodni gardi, mornarici in mornariškemu zboru, rezervnim častnikom ter diplomatskim zastopnikom tujih vlad.

Vprašanje: Kdo bo izvzet od vezbanja?

Odgovor: Člani kongresa in višji uradniki zvezne vlade in državni vlad.

Vprašanje: Koliko plače bo dobival moški tekmo vezbanja?

Odgovor: Toliko kot naveden vojak v armadi in mornarici — \$21 na mesec. Če bo avanziral, mu bo plača povišana.

Vprašanje: Ali bodo moški po enoletnem vezbanju dobili nazaj svojo službo in delo?

Odgovor: Vsem delavcem, zaposlenim pri zvezni vladi, bo prejšnja služba zagotovljena. Potom posebnih določb Wagnerjeve postavbe bo skušala vlada napolniti privatne delodajalce, da bodo po dovršenem vezbanju delavce zopet zaposlili.

Vprašanje: Kakšna kazen bo zadela tistega, ki se bo skušal izogniti draftu ali bo pri registraciji navedel napačne podatke?

Odgovor: Zvezno sodišče ga lahko obsodi na pet let ječe in na 10 tisoč dolarjev globe. Vezbanju podvrženi moški bodo imeli opravka z vojaškim sodiščem.

Vprašanje: Kaj se bo zgodilo po enoletnem vezbanju?

Odgovor: Izvezbani moški bodo prideleni rezervi, toda iz rezerve jih v slučaju potrebe zamorejo zopet poklicati k nadaljnemu enoletnemu vezbanju, dokler ne dosežejo starosti 45 let. Nadaljnemu vezbanju se lahko izognejo, če služijo načeljni dve leti v redni armadi ali narodni gardi.

Reliefniki in državljanstvo

Nathan D. Lapham, sodnik najvišjega sodišča ni hotel pred nekaj dnevi v Rochesteru, N. Y., dati državljankega papirja nobemu prisilec, ki dobi javno podporo. Najprej morajo dobiti delo ter vložiti nove prošnje, nakar šele bodo upravičeni do drugega državljankega papirja. Po njegovem mnenju je zdaj dosti lažje dobiti delo kakor pred leti.

Papirja tudi ni hotel dati 39 letnemu Maxu Schumm, v Nemčiji rojenemu mašinistu, ker je dejal, da bi v slučaju ameriške udeležbe v vojni ne hotel nositi oroža. Schumm je prišel leta 1923 v Združene države ter je dobil leta 1935 prvi papir.

Ko ga je sodnik pozval, naj nekoliko jasneje raztolmači svoje stališče, je odkimal tekoč: — Ne!

Samomorilnega kandidata so zaprli

V Brooklynu so zaprli 71-letnega Franka Kimbala, ki je bil aretiran, ko si je na stopnicah neke ljudske šole hotel prerezati žile na levi roki.

Policijskemu sodniku je povedal, da je sin veterana iz državljanske vojne in da je prestar, da bi mogel dobiti še kakšno delo.

— Prosim, izpustite me, da bom završil svoje delo, — je prosil sodnika. — Bom že kje dobil kakšno ostrino, da se mi bo posrečilo izvršiti moj namen.

ANGLEŠKI LETALCI NAPADLI TRST

Poročilo iz Sušaka pravi, da so angleški letalci v nedeljo tri ure metali bombe na Trst. Pokanje je bilo razločno slišati na Sušaku in na Reki. Pozneje se je izvedelo, da so an-

Delavske vesti:

NEZGRAJENA TOVARNA ŽE IMA NAROČILA

Armado vodstvo je naročilo od tovarne, ki še ni zgrajena v Charlestonu, Indiana, za dvajset milijonov dolarjev smodnika. Vojni tajnik Johnson je izjavil, da je to eden izmed kontraktov, predstavljajočih vsoto 31 milijonov dolarjev.

Tovarno v Charlestownu bo zgradila na vladne stroške znana duPontova družba. Ko bo dovršena, ji bo mogoče producirati na dan 200 tisoč funtov brezdimnega smodnika. Tega smodnika nameravajo izdelati že vsaj toliko, kot so ga začasa svetovne vojne, namreč tisoč milijonov funtov na leto.

Vojni departament se bavi z načrti, da bi bile ustanovljene za domačo obrambo "domače garde", če bi bila narodna garda delno ali popolnoma mobilizirana.

Moški, ki bi bili bodisi zaradi starosti ali kakšnih manjših telesnih napak za redno vojaško službo nesposobni, bi še vedno lahko vršili delo "domačih stražnikov".

"Črna lista"

Znani delavski voditelj John L. Lewis zahteva, naj bi prišlo na "črno listo" vse tiste tovarne, ki izdelujejo naročila za zavrnjenje narodnoobrambene programa pri tem pa ne izpolnjujejo določb delavske postavbe. Tudi tovarni bi moralo biti vladno naročilo preklicano. Po Lewisovem mnenju bi bilo skrajno krivično, da bi se kdo v imenu patriotizma bogatil na stroške ameriškega delavstva.

Tuji mornarji v amer. priistanjih

Joseph Carran, predsednik narodne mornariške unije CIO je prosil državni departament, naj se zavzame za tujezemske mornarje, ki so vsled položaja v Evropi prisiljeni ostati v Ameriki. To so predvsem norveški, danski, nizozemski in francoski mornarji.

Zastopniki tujih mornarjev pravijo, da so s propadom držav propadle tudi unije, vsled česar mornarje nesramno izkoriščajo. Predvsem so jim znali plače in podaljšali delovni čas.

Važno za slavnike in klobučarje

Col. Philip B. Fleming, wage hours administrator je imenoval poseben industrijalni odbor, ki bo določil minimalne plače v industriji klobukov in slavnikov. Načelnik odbora je M. Mayer, član newyorškega državnega posredovalnega urada.

gleški aeroplani tudi bombardirali Videm in Pulj.

Neko italijansko poročilo tudi poroča, da ste bili v gorenjem Jadranu potopljeni dve angleški podmornici.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Babson, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. —
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

En celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za šest let \$15.—. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
En inosemestno za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ
IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI
LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ pla-
čane naročnino. Časopis mora odgovarjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjavi, je
namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

SODOBNA FRANCIJA

Zanimivi so poskusi, s katerimi skušajo nekateri vzbudi-
ti v svetu vtis, da sta Hitler in Mussolini potegnili za nos
ministrskega predsednika Pétaina, generala Weyganda in
vnanjega ministra Baudouina, kateri se je pri nekaterih pri-
ložnostih postavljali, da uživa veliko zaupanje Berlina in Rima.
Ti možje, da so sedli na limanice nemškemu pretkanou, zdaj
pa žanjejo posledice svojega nepremišljenega dejanja.

Zdi se, da je tega mnenja tudi William C. Bullitt, ame-
riški poslanik v Franciji, ki je splošno veljal za enega libe-
ralnejših ameriških diplomatov. Kako bi se sicer mogel za-
vzemati v Washingtonu za Pétainov režim?

Mož je prepričan, da sta vrhovni poveljnik francoske
armade in načelnik francoske vlade verjela obljubam nem-
skih posredovalcev, ki so jima zatrjevali, da bo uživala Fran-
cija sam ostopnost in neodvisnost, če bo zvesta zmagalcem.

Slehermi dan pa prihajajo novi dokazi o zrušenju Fran-
cije. Ne gre namreč samo za vojaški poraz, pač pa za uničenje
tiste duhovne sile, ki jo je poznal svet kot Francijo. Stari pri-
jatelji današnje Francije ne morejo več razumeti.

Navzlic temu se pa zdi, da je Pétainova vlada povsem
zadovoljna z obstoječim položajem. Dasi je polovica Fran-
cije v Hitlerjevih rokah, govori Pétain o francoski "svobodi in
neodvisnosti".

Stari mož je prelomil vse svoje obljube ter je sredi
najhuje vojne vihrje izdal zavezniško stvar. Kljub temu pa
govori o časti in značajnosti.

Za ves značaj Pétainovega režima je značilno, da je
mogel postati večni vetrnjak Pierre Laval vršilec nacijskih
povelj.

Laval je začel svojo politično kariero kot levičarski
socijalist. Danes pa velja kot avtor nove fašistične ustave za
Francijo, danes je vreden zastopnik vlade, sestavljene iz naj-
bolj izhajalskih elementov, kar jih je premogla ta dežela.

Lamed vseh zločinov, kar jih ima ta vlada na svoji ve-
sti, ni nobeden tako sramoten, kot je sramotna izdaja begun-
cev, ki so iskali in našli pred fašističnim nasiljem zavetje na
francoskih tleh.

Iz Berlina namreč poročajo, da je padel v Franciji v
nacijske roke Otto Strasser, ki je pomagal ustanoviti nemško
nacijsko stranko, pozneje je pa spoznal Hitlerja in pravi luči
ter postal njegov smrten sovražnik. Vedoč, da ga čaka v
Nemčiji le smrt, je pred leti pobegnil v Francijo, ki ga je
gostoljubno sprejela. Zdaj je padel v nemške roke.

In v nemške roke je padel tudi mladi poljski Žid Her-
schel Grynszpan, ki je bil nad leto dni zaprt v francoski je-
či zaradi umora nemškega poslaniškega svetovca.

Laž je, da sta kar tako na lipem "padla v nemške ro-
ke." Laval ju je izročil nemški tajni policiji kot je izročil tudi
nad osemsto drugih protinacijev.

Vsi ti politični "kriminalci" so bili poslani v Nemčijo,
kjer jih čakata obsodba in smrt.

Hitler je pooblastil Lavalu, naj spravi pred sodišče
znane bivše francoske ministre Daladiera, Bluma, Mandela
in Reynauda, hoteč dokazati svetu, da ni svojevoljno začel
vojne, ampak da so francosko-angleški "vojni mešetarji" po-
tisnili meč v njegove okrvavljene roke.

To skuša Hitler dokazati s Pétainovo, Lavalovo in
Weygandovo pomočjo.

Ameriška vlada bo morala kmalu odločiti, če sta La-
val in Pétain zastopnika Francije ali pa nacijske Nemčije.

Ako je Bullittova trditev resnična, da je Pétainov režim
pravomočen zastopnik francoskih interesov, mu morajo biti
izročene ogromne vsote denarja, ki so bile naložene v imenu
Francije v Združenih državah.

To se pa najbrž ne bo zgodilo, kajti v Washingtonu so
prepričani, da bi bil zločin vseh zločinov, izročiti preko Pétai-
na Hitlerju več kot dva tisoč milijonov dolarjev.

Zanesljiva poročila pravijo, da so Nemci pograbili v
Francoski banki v Parizu več kot dva milijona zlatih frankov.

Amerika, ki skrbno čuva ves denar, ki so ga imele v tej
deželi od Hitlerja poražene države, najbrž tudi francoskemu
narodu ne bo storila nobene krivice v tej resni in odločni uri.

USODA ŽIDINJ V NEMČIJI

IV. nemški elektroindustriji so ženske, ki doslej niso oprav-
je zdaj zaposlenih 1500 židinj ljale nobenega dela, temveč so
z stari od 16 do 35 let. To žirke od roste.

Delovanje Narodne mladinske uprave

Federalna mladinska upra-
va, National Youth Admini-
stration, ali skratka N. Y. A.,
deluje že peto leto. Skoraj 775
tisoč N. Y. A. delavcev bo za-
poslenih v letošnjem mesecu,
avgustu, ko bo zaposlenje na
vrhuncu. Od teh 500,000 je di-
jakov in 275,000 mladih ljudi
izven šole.

Dijakom se pomaga z delno-
časnim delom, tako da morejo
nadaljevati svoje redno šola-
nje. Delo za mlade ljudi izven
šole ima za svrha, da se jim da-
je prilika za izvežbanje v takih
strokah, kjer je dobra prilika
za zaposlitev v privatnih indus-
trijah. Tudi za poljedelsko
mladino je marsikje poskrblje-
no, kjer mladeniči dobivajo
poduk pod izvedenim nadzor-
stvom v predmetih, ki se tieče
njihovega dela. Mnogo je
takih tečajev, ki so bili postav-
ljeni v sodelovanju s poljedel-
skim šolam in drugimi šola-
mi. Kar se mladeniči učijo, se ta-
koj uporablja v praktične svr-
he. Na primer, mladenič, ki se
je učil nuanke mlekarstva, ima
priliko s praktičnim popoldan-
skim delom okoli krav nekaj
zastužiti. Dekle, ki se je nau-
čila osnovnih načel prehrane in
poljedelskega gospodinjstva,
ima priliko zastužiti s tem, da
dejanski pomaga pripravljati
jedi za druge delavce, nastav-
ljene od N. Y. A.

Nedavno se je obrnila večja
pažnja na one projekte, kjer se
mladi ljudje vežbajo v mizar-
skih in mehaničnih obrti. Več
stotin delavnic je bilo postav-
ljenih širom dežele, ki sedaj za-
poslujejo 25,000 mladih ljudi.
Nekatere take delavnice so v
prostorih, danih na razpolago
od šolskih in vrtnih uprav, kjer
mladi ljudje izdelujejo ali po-
pravljajo šolsko pohištvo in o-
preme za parke.

Značilno za N. Y. A. pro-
grame za izvenšolsko mladino
je, da se mladim ljudem daje
prilika do izvežbanja v raznih
posebnih strokah. Mladim lju-
dem se ne pusti, da bi se preveč
specializirali — vsaj ne začet-
koma. Svrha tega postopanja
je, da se mladim ljudem nudi
prilika, da bi sami za-se našli,
za kak del obrti so največ spo-
sobni in imajo največ zanima-
nja.

Tekom fiskalnega leta, ki je
končal dne 30. junija 1939, je
več kot četrt milijona mladih
ljudi zapustilo delo v N. Y. A.
projekti, in to radi raznih
vzrokov — dobra četrtina je
odšla, ker je dobila delo v pri-
vatnih podjetjih.

Dijakom, ki jim N. Y. A. po-
maga, tako da morejo dovršiti

svoje redno šolanje, se daje de-
lo na podlagi priporočila s
strani šolskih oblasti, ki se
ravna po potrebi dijakov.
Taka dela v pomoč dijakom so
različne vrste — od popravlja-
nja šolskih oprem in olepšanja
šolskih igrališč do važnih vrst
znanstvene preiskave. Naj-
manjša plača za delnočasno de-
lo šolskih dijakov je \$3 in naj-
več \$6 na mesec. Za vsenčili-
ške dijakke od \$10 do \$20 na me-
sec in za dovršene vsenčilišni-
ke od \$20 do \$30.

JUGOSLOV. KONZULAT V SAN FRANCISCO.

Jugoslovanski konzulat se
spet odpre v Californiji. Po
poročilu jugoslov. ministva
za zunanje zadeve, se odpre še
to leto generalni konzulat Ju-
goslavije v San Franciscu v
Californiji, s čimer bo ustreže-
no že davni in veliki potrebi
naših številnih in rodoljubnih
tamšnjih izseljencev.

"Avala."

IZUMITELJ PLINSKE MASKE.

Iz Kanade je prišel v Lon-
don polkovnik Nasmith, ki je
prvi izdelal načrt plinske ma-
ske za angleško vojsko. Na-
smith, ki mu je zdaj 62 let, je
pomočnik komisarja Rdečega
križa v Kanadi.

Bilo je leta 1915, ko je Na-
smith pri St. Julien, kjer se
je borila kanadska vojska, opa-
zil rumeno-zelenkast oblak, ki
se je blizal zavezniki položaj-
jem. Takoj je uganil, da je to
duševce, klorin. Ker je vedel,
da je hiposulfit sode proti plinu
klorida, je pripravil vojakom
naj namočijo enije v takšno
raztopino. Ta nasvet Nasmitha
je rabil za osnovo pri plinskih
maskah, ki so jih začeli nato
izdelovati in s katerimi so o-
prenili vsakega vojaka, ki je
odrinil na bojišče.

TRGOVSKA POGODBA MED JUGOSLAVIJC IN GRČIJO.

Uspešno so končana trgo-
vska pogajanja med Jugosla-
vijo in Grčijo, ki so se vršila
že delj časa. Obenem je bila
podpisana tudi kompenzacijs-
ka trgovska pogodba, ki je se-
stavljena v smislu politike go-
spodarskega sporazuma bal-
kanske antante.

"Avala."

LEPA STAROST.

V Wiesbachu na Bavarskem
živi sedem bratov in sester, ki
štejejo skupno 505 let. Po vr-
sti imajo: 85, 83, 71, 70, 68, 66
in 63 let.

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-
venskih pesmi za moški
zbor. Pesmarica vsebuje
103 pesmi. — Dobite jo v
Knjigarni Slovene Pub-
lishing Co., 216 W. 18th
Street, New York, N. Y.

SMARAGDNI RUDNIKI V RUSIJI.

Mo-kovska "Pravda" poro-
ča o znova odprtih smar-
agdinih rudnikih, edinih te vr-
ste v vsej Rusiji. Odkril jih je
pred 110 leti kmet Koževni-
kov in posled jih je do revo-
ucije izkoriščala neka francoska
družba. Med revolucijo je
koncesija ugasnila in rudnik je
bil opuščen.

Kmalu pa so se dela lotili sa-
mi delavci, ki pa so obrat tak-
isto opustili, ker jim je drža-
va predpisala prenizko ceno za
oddajo smaragdov. Zdaj je
vlada zopet sklicala stare de-
lavce in brusarce ter ustanovi-
la zadrugo, ki je začela poslovati.
Izkopali so nove globlje rove
in pri tem se je izkazalo, da se
v večjih globinah večji, čistej-
ši in lepše barvani smaragdi.
Pri rudniku je odprta tudi
moderno opremljena brusilni-
ca, v kateri so zaposleni doma-
či strokovnjaki, ki dobro po-
znajo okus in zahteve inozem-
skih kupecov. Nahajališče smar-
agdov je zelo izdatno in leži v
Lukaterinburskem okrožju. Za-
druga je navezala tudi stare
trgovske stike z zapadnimi me-
sti, ki so dobri odjemalci ter
zelo cenijo dela sibirske umet-
ne obrti.

REPUBLIKA ANDORA.

Republika Andora, ki si jo je
pravkar prisvojila Španija, le-
ži med Španijo in Francijo. Na
severu meji na vzhodne Pire-
neje, na jugu na Katalonijo.
Državica med v dolžino 29. v
širino pa 27 km ter ima hore
6000 prebivalcev.

V 8. stoletju so Andoro o-
svojili Francoski, pozneje po
borbi raznih grofov je prišla
pod cerkveno oblast, a je še
večkrat menjala gospodarja.
Za časa napoleonskih vojn ji
je stal na čelu župan, ki je za-
stopal Francijo. Tudi pozneje
je ostala pod francoskim pro-
tektoratom in vplivom.

Andora ni bogata dežela.
Sestoji po večini iz pašnikov,
njeno prebivalstvo, ki je rim-
sko-katoliške vere, pa je zelo
gostoljubno.

Peter Zgaga

10. oktobra 1938 je Adolf
Hitler govoril v gledališču v
Saarbrücken.

V svojem govoru je svaril
angleški narod, naj nikar ne
dovoli Winstonu Churchill, Duff
Gordonu in Anthony
Edenu priti h krmilu angle-
ške vlade.

To so namreč odločni možje,
ki poznajo Hitlerja in njegove
namene.

Ti možje so pa zdaj navzlic
vsemu voditelji usode angle-
škega naroda. Zdi se, da so
prav dobri voditelji, kajti Hit-
ler se obotavlja in kljub vsem
napovedim še ni vprizoril na-
pada na Anglijo ter je zaen-
krat še tvojmljivo, če ga bo.

Seveda, če bi bil na čelu an-
gleške vlade Chamberlain, bi
imel Hitler neizmerno lažje
stališče.

Chamberlainova cinčavost,
njegovo pomišljanje in njego-
vo prijateljsko trepljanje po
nacijskih ramah, je Hitlerju o-
mogotilo zavetje Avstrije, Če-
hoslovaške, Poljske, Danske,
Norveške, Holandske, Belgije
in deloma tudi Francije.

Če bi bila pred nekaj leti
beseda Anthonyja Edena od-
ločilna in bi pri angleški vladi
kaj zalegla bi nikdar ne sto-
pil noben italijanski vojak na
abesinska tla.

Če se prav premisli, so lon-
donski kinnavei omogočili Hit-
lerjeve zmage, Churchill, Duff
Gordon in Eden bi mu jih ni-
kdar ne.

In kakor se je leta 1938 Hit-
ler bal Churchilla, Duff Gor-
dona in Edena, tako se zdaj
boji ponovne izvolitve predse-
dnika Roosevelta.

Izza demokratske konvencije
v Chicagu je nacijsko-nemško
in fašistično-italijansko časopi-
sje vse polno svaril, naj ame-
riški narod ne izvoli meseca no-
vembra Roosevelta za pred-
sednika.

Fašisti in nacijski hočejo ime-
ti v Beli hiši kakšnega popust-
ljivega človeka, ki bi ga bilo
mogoče v slučaju potrebe tako
lahko obračati in mu metati
pesek v oči, kot so počeli s
Chamberlainom.

Neka naročnica je pisala iz
Wisconsinu "Glasu Naroda" z
naslednje pismo:

"Vaš list pazno čitam in vi-
dim, da ni v njem nič drugega

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

kot samo ščuvanje na vojno.
Me matere pošiljamo vsakemu
kongresniku in senatorju po-
zive, naj glasuje zopet vojno,

vi pa niste na mestu. Ako vi
želite vojno, čemu pa ne po-
šljete svojih sinov Angliji na
pomoč? Kaj šuntate druge lju-
di, da bi se klali, da bi vaši si-
novi imeli dobro službo? Me-
matere protestiramo proti va-
ši politiki. Vi dobro veste, da
je ameriško ljudstvo z veliko
večino proti vojni. Zakaj vi te-
ga ne vpoštevate? Zakaj po-
snamete vso gnulobo iz kapita-
lističnih listov, zakaj ne iz de-
lavskih, ko so vendar v New
Yorku dobri delavski listi. Mi
smo slišali po radio govoriti
Lindbergha in Lewisa. Čemu
jih niste vi poslušali, da bi ve-
deli kaj pisati?

Če me spomin in vid ne va-
rata, ni Glas Naroda še nikdar
nikogar ščeval na vojno, zato
ker smatra vojno za največjo
nesrečo in za največji zločin.
Kaj nasprotnega ne more ni-
hče trdit, še manj pa dokazi-
ti.

Urednik dobiva novice iz
bolj zanesljivih virov, kot pa
nekateri v New Yorku izbaja-
joči "delavski" listi.

Listi, ki jih ima naročnica v
mislih in jih tako poveljuje,
so naprimer pisali, da je po-
bratinstvo, ki sta ga sklenila
Hitler in Stalin, naravna po-
sledica vroče želje nemškega
in ruskega naroda; dar boljše-
viška vlada ni mogla nič bolj
poštenega storiti kot vprizo-
riti napad na Finsko; da mora
biti svet Hitlerju hvaležen, ker
podjarmlja in zaslužuje nar-
od za narodom.

To in še marsikaj drugega
takega pišejo listi, ki jih ima
v mislih naročnica.

O Lindberghu je Glas Nar-
oda pisal, da se ne strinja z
Rooseveltovim narodno obram-
bnim programom in da mu je
lani ali predlanskim, ko je bil
v Berlinu podelil Hitler viso-
ko odlikovanje.

Johna L. Lewisa smatra za
izbornega delavskega organi-
zatorja, dočim se kot politik ni
še nikdar kaj prida obnesel.

"Delavski" listi, ki jih ima
v mislih naročnica M. B., niso
natiskali vdanostnega slavo-
speva, ki ga je meseca junija,
dva dni pred republikansko
narodno konvencijo zapel John
L. Lewis bivšemu predsedni-
ku Hooveru.

V splošnem pa, Mrs. M. B.,
— Kaj bi storil farmer, če bi se
začel njegovemu posestvu bli-
žati ogenj? Ali bi legel v sen-
co, sklenil roke na prsih in
vzdihnil: — Pa naj pogori v
božjem imenu.

Po vašem in po mojem mne-
nju bi tega ne storil, ampak bi
sklical vso družino, da bi ko-
pali jarke, pripravili zaloge
vode in skušali z vsemi mogo-
čimi pripomočki zavarovati
sadove svojih žuljavih rok.

Kdo naj zameri Rooseveltu,
če poziva narod, naj se pripra-
vi prek bližajočim se vihhar-
jem?

Široki Atlantik je bil mogo-
če še pred dvajsetimi leti pre-
cej varna obramba, dočim dan-
danes ni več.

In če pade enkrat Anglija,
Hitler navzlic vsem svojim hi-
navskim zatrdilom ne bo mi-
roval. Tudi preko Atlantika bo
skušal stegniti svoje roparske
kremplje.

Ne bojte se, Mrs. M. B., Roo-
sevelt ne bo šel v Evropo po-
žigat.

Za svojo dolžnost pa smatra
zaščititi pred ognjem in voj-
no vihar neprecenljivo last, ki
mu jo je ameriški narod pove-
ril v upravo in varstvo.

GRADUIRANJE NA VOJAŠKI AKADEMIJI

Prizor ob priliki graduiranja na vojaški akademiji v West Point, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

V. F.: Nizozemska in Nizozemci

Koga ne bi zanimala dežela, ki je bila pred kratkim še med najbogatšimi v Evropi, ki stoletja ni občutila vojne, ki pa je tako rekoč čez noč prestala strahote vojnih grozot in se znašla pod tujim gospodstvom.

Morje je bilo za Nizozemsko pogoj blaginje. Njene kolonije so najbogatše na svetu, njena mesta pristejajo nekateri med najlepša na svetu. Na Nizozemskem rastejo najlepše evfelije sveta, in upeva jo najboljša krave-mlekariče, nizozemski sir in presno maslo sta splošno znana. Pokrajina je kot niza, kolikor daleč ti ne se oko, vidiš obdelano njivo in sočnate travnike, preprežene s stotisočji večjih in manjših prekopov. In če bi pogledal iz zrakoplova, bi ugledal na tej brezkonni ravnini neštivilno geometričnih črt in med njimi geometrične like. V slehernem predehu ali liku bi videl številne mlino na veter z ogromnimi svetilnicami, številne mlino na veter s široko razmaknjenimi lopatami, vasice, zavite v drevje, iz katerega bi kukale visoke rdeče strehe in na travnikih bi zagledal črede črnobelih lisastih krav. V tem okolju so zrasli sloviti nizozemski umetniki in proslavili svojo domovino v čudovito lepih barvah ali v veličastnih akordih. Vse to je v zvezi z žarkim severnim soncem in pri tajanjem mrakom, s krasno jutranjo zarjo razlito preko nedogledne ravnine ali zarjo sončne ga zahoda za nemirnim morjem. Morje — morje. "Deus mare, Batavus litora fecit..." je znan izrek. Bog je ustvaril morje, a Nizozemec obrežje. Četrtno svoje dežele je Nizozemec vzel morju in ga zajel z ogromnimi nasipi, sicer bi mu morje preplavilo zemljo celo do pet metrov visoko. Voda je Nizozemcu večna sovražnica, ob enem pa tudi njegova največja zaveznica. Podnebje je milo, pač zaradi morskega toka, kajti žita vseh vrst uspevajo, tudi oves in krompir in zlasti še sladkorna pesa. Poglavitna industrija je sladkorna, nato tobačna in gradnja ladij ter strojev. Največ dohodkov pa dobi Nizozemec iz trgovine.

Marsikaj zanimivega bi mogel še povedati o tej deželi, tudi to, da v njej meglo prav

tako dobro poznajo kot Ljubljančani in da tam silno rado dežuje, a zanimajo nas bolj ljudje, kakršne navade in posebnosti imajo.

Pozna se jim, da so severnjaki in se v njihovih žilah ne pretaka španska kri. Flegmatični so in mirni, razumni in skoro kontemplativni, pa zopet veseli in živahni. Žvižganje je pri njih znak vesellega človeka, ne pa neolikane, kot pri nas, kjer je žvižganje privileg čevljarjskih vajencev. Kljub žvižganju so Nizozemci silno olikani, njihovo obnašanje je fino in taktično. Surovosti ne boš opazil niti ne med najnižjimi sloji, četudi bi prišlo med dvema do prepira, si bosta prej olikano povedala, da so se njeni diplomatski odnosi poslabšali in bo treba na drug način ozračje razčistiti. Skoro vsak drugi vam je slikar. Zanimivo. Najbrž je pokrajina taka. Čudili se boste pastelnim ali oljnim slikam, pa vam poreko, da jih je naslikal domače sinko četrtošolec, ki je pa ravnokar odšel na skavtski sestanek. Sicer pa Nizozemci ljubijo sestanke, zlasti so v navadi intimni družinski sestanki ob hladnih večerih pri čaju, katerega zmešajo z mlekom kot kavo. Zraven pa kade kot Turki. Sploh si težko mislite Nizozemca, ki ne bi kadil, cigare seveda, če je nekadilec, že mislijo, da mu nekaj manjka.

Vendar imajo na vlakih in celo na tramvaju razdeljene prostore za kadilce in za nekadilce. Prostore za nekadilce pa največkrat zasedajo same — nekadilke. Tramvaju pravijo kratko tram; avtobusu pa bus.

Nizozemci govorijo svoj jezik, ki je z matninimi razlikami isti kot flamski v Belgiji. Kajti pred dobrim stoletjem so tvorile te dežele eno upravno enoto. Spada pa nizozemski jezik v germansko skupino, je neka-ko v sredi med angleščino in nemščino. Kdor razume nemško, se bo kmalu privadil tudi nizozemščini, seveda je vsak začetek težak, nato gre pa vedno hitreje. Pozdravljali vas bodo: "Guten dag," napišejo to; Guten dag, kar je podobno nemškemu Guten Tag.

Kmalu boste zapazili, da se ljudje zelo pozdravljajo med

Piknik v Little Falls, N. Y.

!Po dolgem času se je vendar enkrat vreme izpreobrnilo, ter je pritisnila vročina. Izgledalo je, da letos ne bode nikake gorkote, toda sedaj je pa že dovolj gorko. Malo težko je za kmetovalce, ker bo dalj časa vzelo za pospravitvi mrvo, drugi pridelki še dovolj dovoljno kažejo, kolikor sem moral iz presoditi, ko sem se peljal od tu pa do New Jersey in New Yorka z mojo družino. Nam nač ni dala žilica miru, da ne bi bli tudi malo pogledaj svetovno razstavo. Kaj vse se vidi v enem samem dnevu, za hrih 50 centov v stopnine, ni skoraj verjetno in je lahko vsakemu žal, kdor to zamudi. Seveda od vsega, kar smo videli, nas je najboljše zanimalo poslonje in razkazilo od General Motors, katero prikazuje bodočnost okoli leta 1960. Meni se je zdelo samo tisto vredno pet dolarjev, kaj šele vse to drugo. Vzelo bi pač več strani, da bi človek hotel vse popisati, kar je videl notri. Skoda, da mi navadni delavci nimamo na razpolago toliko časa, da bi mogli vse skozi pregledati. Zelo nas je zanimal tudi pregled aviatike, izdelovanje gumijastih obrocev ter Beech Nut Co., za razne izdelke. Čas pač tako hitro mine, posebno, če je kaj zanimivega. Obiskali smo tudi našega prijatelja Mr. in Mrs. Terčeka in nas je zelo veselilo, da se je naš uradni "Glas Naroda" vendar enkrat malo pozdravil: želimo mu, da se toliko, da bo on in njegova družina nas enkrat obiskala. Imeli smo namen obiskati še več prijateljev, toda ni bilo moč, da bi nam oprostilo, se pa v drugič vidimo.

Poročati moram, da bo letos izlet ali piknik Slovenskega Doma v soboto 3. avgusta popoldne in zvečer do 2. ure, tako da bo imel vsak dovolj časa se udeležiti. Do sedaj je bila na-

vada, da je bil ob nedeljah, kar pa ni posebno prilično, ker drugi dan je treba delati in je bolj težko v tir spraviti svoje ude. Vabljeni ste vsi prijatelji in znanci od blizu in daleč, da se udeležite tega izleta. Igral bo orkester. Vstopnina 25 centov za vse odrasle, otroci prosti.

Udije Slov. Doma se imajo udeležiti kot po navadi v takih prireditvah. Upajoč, da se za gotovo vidimo 3. avgusta zvečer na istem prostoru kot vsako leto, pozdravljam vse rojake in rojakinje po celi Ameriki in Kanadi.

Frank Masle,
Little Falls, N. Y.

IMENA IZ ITALIJANSKIH VOJNIH POROČIL.

Bizerta, ki so jo italijanska letala ponovno bombardirala, je močno francosko vojno postanišče v Tunisu, zapadno od mesta Tunisa. Šteje 23.000 prebivalcev in ima velikanske orožarne. Njegov strateški pomen je v tem, da obvladuje tisti del Sredozemskega morja, ki se razprostira med Tunisom in Sicilijo, ter se imenuje Sicilsko morje.

Toulon, ki so ga Italijani isto tako bombardirali, je ena glavnih francoskih vojnih luk ob Sredozemskem morju, vzhodno od Marseillea. Šteje 150.000 prebivalcev in ima velikanske utrbe ter ladjedelniške naprave.

Tobruk, ki so ga ponovno napadla angleška letala in tudi vojne ladje, leži v vzhodni Cirenajki Ta Cirenajka je vzhodni del italijanske Severne Afrike, ki meji ob Egipt.

Turin, prizorišče ponovnih angleških bombardnih napadov, je prestolnica Pientonta ob reki Padu. Šteje nad 600.000 prebivalcev in ima mnoge industrije, med katerimi je omeniti posebno avtomobilsko in tekstilno industrijo ter industrijo gume. Kot križišče šestih železničnih prog, ima velik prometni pomen.

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljici in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrhan Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojine. — Golida.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodbha v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prave med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradež. — Ponarejeni bankovci.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

ROMAN TREH SEC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavne- ga ameriškega pisatelja. Ko je človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzile temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.

Doma \$1.50

Naročite pri:
Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

DARILNE POŠILJATVE
v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	---	\$ 2.30
200 DIN.	---	\$ 4.40
300 DIN.	---	\$ 6.50
400 DIN.	---	\$ 8.50
500 DIN.	---	\$10.25
1000 DIN.	---	\$20.
2000 DIN.	---	\$39.

V DINARJIH

100 LIR	---	\$ 5.50
200 LIR	---	\$11.50
300 LIR	---	\$17.
500 LIR	---	\$28.
1000 LIR	---	\$55.

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po CABLE ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vseled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDLEK : :
216 West 18th Street, New York

STUDENE

Roman: Spisal P. Keller. — Poslovenil I. D.

24

"Pač. Tedaj se je zgodil ostuden umor — mlado, plavalas dekle je bilo utopljeno v vrelim studencem. V Podbrezju — zdi se mi, da se vas tako imenuje — saj ste tudi vi tam doma, gospod Meden?"

"Odkod me poznate?"

"Odkod? — Od tam. — Zakaj? — Zato. — Pa to so čenče. Prav zabavna noč je. Ali ne mislite tudi vi tako, gospod Meden?"

Meden se je začel bati grozo vzbujajočega tujca. In ravno danes ni bil vtaknil revolverja v žep, ko ga je vendar mel nositi vedno pri sebi, ker je imel orožni list.

"Bolje bi bilo," je rekel težko sopihaje, "da bi šel vsak svojo pot."

"Zakaj? Ali se me bojite?"

"Ne razgovarjam se s rekel. Zrak je oster, z govorjenjem pa lahko dobim vnetje v vratu."

"Kaj še; pri vas ostanem, ne hodim rad sam ponoči; vesel sem, če koga srečam."

Grozni tujec je korakal z njim vstrice. Medena se je polastila brezumna bojazen, da ga bo vsak hip pograbil. Bil je to močan mož, ki je tako grozeče korakal poleg njega. Končno je tujec vprašal:

"He, Meden, ali bi ne mogel priti v vašo družbo?"

"V kakšno družbo?"

"No, v tihotapsko."

"Jaz ničesar ne vem o kakšni tihotapski družbi."

Tujec se je zasmehal.

"Ali pa poznate črnega Jerneja?"

"Nobenega črnega Jerneja ne poznam."

"Tihotapec je," je rekel tujec. "Predrzen človek. Pravzaprav junak. V mestu so pripovedovali o njem. Tudi o vas, gospod Meden so pripovedovali več čudnih reči. Zato sem mislil, da poznate Jerneja."

"Hudič vendar, kdo pa ste? Odkod me poznate? Jaz vas še nikoli nisem videl."

"No, mogoče da sem sodnijski človek, ki vas bo prijel, mogoče pa sem obcestni ropar, ki vas bo tudi prijel. Prijeten tovariš na potu pač nisem."

"Strašni ste! Ali ste res policist? Kaj mi torej hočete? Jaz sem poštenjak."

"Kdo ve? Ali se me bojite?"

"Da," je priznal Meden. "Nisem več prav mlad, mnogo sem že skusil, moji živci niso veliko vredni. Taka stvar me hitro vznemirja."

"Si lahko mislim. No, danes vas bom še pustil. Za vsakim zlim dejanjem koraka maščevanje. Maščevanje ne koraka z zlim dejanjem vstrice; vendar pa je vsako uro malo bliže, čeprav samo za tri korake. Le počakajte, dohiteli vas! Danes se ne. Danes pojdem z vani le do Blažunove krčme. Ali stari malopridnež še živi?"

"Živi," si je oddahnil Meden, "in malopriden je res. Saj je že tula njegova gostilna. Zgoden večer je še, zato bo še beled. Stopite le kar v gostilno."

"Ali ne pojdete z menoj na kozarec žganja?"

"Ne mislim naj! V to krčmo ne zahajam več."

"Tako — tako, toda jaz bom starega obiskal. Pa pojdi-te sedaj sami dalje, saj vam bo gotovo všeč tako. Še nekaj: vi ste vedno upravljal častne službe, bili ste župan, cerkveni ključar in podobno. Ali ste še vedno?"

"Še vedno."

"Ali ne nabirate slučajno sedaj za kak dober namen?"

"Da, zbiramo za zastavo dekliške zveze."

"Izvrstno," je pokimal tujec. "Čakajte, tule imate tisoč dinarjev za zbirko. Napišite ne imenovan."

Čez mero osupel je stal Meden z bankovcem v roki na cesti. V svetli luči, ki je gorela pred gostilno, je pripoznal bankovec.

"Ali je to — ali je to —" je jecljal.

"Tisočak je! Nič se ne bojte, je prav; vsaka banka vam ga vzame. Lahko noč, gospod Meden, vesel sem, da sem vas srečal!"

Tujec je pustil izbegane Medena sredi ceste.

Meden je šel domov. Opotekl se je, tako ga je prevzelo.

Blažun je radovedno ogledoval svojega večernega gosta, ki je bil vprašan, če bi mogel dobiti kos prekajene slanice s kruhom in maslom, pa kozarec piva. Lahko, je rekel Blažun. Ko je prinesel, kar je tujec želel, je meni nič, tebi nič sedel gostu nasproti, ga z velikim zanimanjem ogledoval in upiral svoje oči v njegov obraz.

"Ne vem, toda zelo znani se mi zdite; moral sem vas že kdaj videti. Toda saj niste iz te okolice?"

Tujec je odkimal.

"Ne, od daleč sem. Bil pa sem pred leti tukaj, tedaj sem nekaj tednov etanoval v vasi. Slikar sem, marsikatero sliko sem naslikal v tej lepi okolici."

"Da, res," je rekel Blažun, "večkrat prihajajo slikarji in slikarice v ta kraj. Večkrat so me že naslikali v olje. Toda nihče me ni spoznal na slikah, zato sem jih prodal. Po dvajset dinarjev. Trgovci je napisal pod sliko: Star kmetički gostilničar. Srešno! Je že prodal. Največ je dobil sliko, na kateri imam lezene lase, vijoličasta lica in ko oglje črna nos. Oči pa sploh nimam, le dve temni votlini. Spodetka sem hotel potepuhu pripeljati dve okrog ušes za nesramnost, da me je naslikal takega. Toda mislil sem si, rajši poskusim pri trgovcu, da pridem do svojega denarja, kajti mazač je že par dni zastojen stanovan in jedel pri meni. Ali veste, koliko sem dobil za sliko, na kateri sem bil ko napol zgnita mrtvaška glava? Dvesto dinarjev. Slikar pa jo je bil odkuril od tod, ker se je zbal mojega povratka in iz strahu pred palico, sicer bi ga bil še pridržal in naročil še nekaj slik. Bil je prismojnen človek."

Blažun jih je začel kvasiti. Tujec ga je malo poslušal. Prekajena slanina je bila okusna, kruh in maslo sveža, toda tujec je jedel zelo malo.

(Nadaljevanje prihodnjiki.)

Skrivnosti planeta Venere

Venero opazujemo zlasti spomladi kot krasno izredno svetlo zvezdo zlate barve. Poznamo jo kot večernico. Venera je sicer najjasnejši planet na nočnem nebu, toda spomladi je še posebno svetla. Astronomi pravijo, da je v lesku.

Izredno jasnost Venere je treba pripisovati ne le njeni blizini, temveč tudi velikosti, posebno pa njeni sposobnosti, da odbija solčne žarice. Ta sposobnost je pri Veneri mnogo večja, kakor pri katerem drugem planetu. Razen tega je Venera približno dvakrat večja kakor Mars, skoraj tako velika kakor zemlja in približno se nam izmed vseh planetov najbolj. Venera se približuje zemlji celo mnogo bolj kakor Mars. In sicer za celo petino Marsove oddaljenosti, o krogu 10.000.000 km. Le malo nebesnih teles se giblje še v tesnejšem sosedstvu zemlje in še ta so komaj v primeri z Venero le drobci gmote, pa naj je to Eros, Adonis ali kateri drugi izmed malih planetov, a vendar vemo o Veneri zelo malo, kakor o mnogo bolj oddaljenem in manjšem Marsu. Kakšna je njena površina? Še z nobenim daljnogledom je ni mogoče dosegati. To ovira nenavadno gosto ozračje, tako gosto, da nam ne morejo pomagati nič tudi infrardeči žarki. Astronomi pa naletijo tudi na druge težave. Mnogi poskusi so se že ponovili, da bi proučili skrivnosti Venere.

O sestavi ozračja na Veneri do nedavne dobe niso vedeli skoraj nič določnega. Astronomi so že ob koncu prejšnjega stoletja dokazovali, da na Veneri ni skoraj nič kisika in ne vednih par. Do l. 1930 so mislili na podlagi teoretičnih proučevanj, da je Venerino ozračje sestavljeno največ iz ogljikove kisline. Šele leta 1932 se jim je posrečilo ugotoviti, in sicer s spektralno analizo in natančnimi laboratorijskimi eksperimenti, da obstoji to ozračje tudi iz ogljikovega oksida. Leta 1934 so pa ugotovili, da je ogljikovega oksida v ozračju Venere celo več, kakor kislika na zemlji.

(Morda koga preseneča, da imata dva planeta, zemlja in Venera, ki sta sicer skoraj enake velikosti in približno enako oddaljena od sonca, tako različno ozračje, toda to ni nič nenavadnega za ozračje Venere, nenavadno je le ozračje na zemlji. Tudi ozračje na zemlji bi teoretično morali nujno računati s podobno atmosfero, sestavljeno iz ogljikovega oksida. Zemlja bi si namreč, ko bi bila še v zaračunem stanju, ne mogla ohraniti prostega kislika in sicer zaradi tega, ker je hitrost molekulov kislika pri takšni temperaturi večja, kakor hitrost, kakršno ti molekuli potrebujejo, da premagajo težnost. Vodik, kisik in helij so imeli pri nastanku planetov takšno hitrost na vseh manjših planetih in lunah. Niso mogli torej ostati na teh planetih, čeprav so bili njihovi molekuli vezani s težjimi molekulami. Nasprotno torej teoriji, da je na zemlji kisik. Vprašanje je sicer, če je morda ta teorija zmotna, toda prirodoslovna vedo tega ne more odkriti. Boli verjetno je, da moramo iskati nastanek kisika na zemlji v poznejši dobi, ko je bilo zemeljsko površje že ohlajeno.

Venera je torej po svojem ozračju slika zemlje v pradedni, pred več milijoni let. Mars nam pa kaže, kakšna bo naša zemlja, ko bo ostarela in ko bo že skoraj brez kisika njeno ozračje. Ogljikov oksid, čeprav odbija večino sončnih žarkov, zadržuje ter zvišuje toploto planeta in tvori na Veneri nekakšno steno rastlinjaka. Verjetno je da je na Veneri mnogo toplejše kakor na zemlji, zlasti še, ker je tudi bližje soncu.

PARIZ V OKUPACIJI.

(Kakor poročajo nemški listi, dela Pariz še vedno vtis mrtvega mesta. Pred Nemci sta zbežala kakšna dva milijona ljudi ali pa jih je vlada evakuirala. Predvsem so prestolnico zapustili tisti Parizani, ki so imeli vozila. Zato so najbolj puste odlične stanovanjske četrti, med tem ko je v predmestjih še precej živo. Prebivalstvo pa se boji in mnogi sedijo še vedno v kletih.

Prebivalci na cesti voljno odgovarjajo na vprašanja in delonta se zanimajo za korakajoče nemške čete in njih vozila. Radovednežev je na cesti čedalje več. Nemškim poročevalcem so na ameriškem poslanstvu izjavili, da je prebivalstvo dobilo dober vtis, o nemških vojakih in njihovi disciplini.

(Hoteli, restavrantni in trgovine so še vedno zaprte. Samo

STRAHOTE

VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA
Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov
Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

hotel "Ritz" je odprt. Podzemne železnice še ne vozijo, isto tako ne omnibusi, kajti vsa vozila so zunaj Pariza. Preskrba z vodo je zagotovljena, tudi električna razsvetljava je v redu. Večjih sabotažnih dejanj prebivalstvo ni izvršilo. Posebni oddelki Francozov so zažgali samo bencinske tanke. Vseposod je videti francoske policiste, ki so se postavili osvajalcem na razpolago in urejujejo promet. Tudi policija na konjih opravlja svojo službo. Splošni vtis je, da bo v najkrajšem času vse v polnem redu.

ČE ŠE NE VEŠ. ZDAJ IZVEŠ:

da je po informacijah rimskega "Popola d'Italia" vlada maršala Petaina stopila v zvezo z Hitlerjem, še predno je ponudila premirje;

da po vesteh iz Rima, Nemčija, Italija in Rusija obvladajo Evropo

da je intel bivši francoski ministriški predednik Reynaud iz Londona govor po radiu, v katerem je izjavil, da Francija ni izgubljena;

da je Španija odvzela suverenost državič Andori, ter jo vključila v svoje državno ozemlje;

da je japonski cesar te dni sprejel vrhovne poveljnike japonske vojske

da so z ladjo "Calatea" prispele v Siracuzo italijanski begunci z Malte in iz Egipta;

da je Anglija v svetovni vojni izgubila devetnajst poslancev. V sedanji vojni je eden padel na bojišču, trije pa so izginiti, toda še niso proglašeni za mrtve;

da je kanadski ekspedicijski zbor zasedel Island;

da je turška vlada uvedla splošno delovno obveznost;

da so na Angleškem odstranili na cestah in križpotih vse napise, ki služijo orientacijskim svrhnam;

da je angleška industrija ustavila uvoz angleškega premoga v Francijo;

da je ameriški senat dovolil Rdečemu križu izredno podporo v znesku 50 milijonov dolarjev, ki se bodo porabili za lajšanje vojne bede v Evropi.

da so znašale belgijske zlate rezerve, prenešene v Anglijo, 25 milijard zlatih frankov;

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih knjig in pisateljev

SLOVENSKE KNJIGE

CIGANKA
Povest o mladi ciganki, ki so jo hoteli prodati, pa je pobegnila.
cena 75c

DAMA S KAMELJAMI
Spisal ALEKSANDER DUMAS
Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življenja. In v tem slavnem romanu se res igra velik kos zelo zanimivega življenja.
cena \$1.75

GROFOV JAGER
Spisal Albin Hrovatin.
Povest iz domačih hribov, ali povest o grofovem jageru Janezu Kresniku.
cena 75c

HUBERT
Spisal Paul Keller.
Roman iz lovskega življenja.
cena \$1.—

JARA GOSPODA
Spisal JANKO KERSNIK
Lepše povesti, kot je Jara Gospoda, skoro ni mogoče najti.
cena \$1.—

JARI JUNAKI
Spisal RADO MURNIK
Knjiga vsebuje 12 kratkih, smešnih povesti in bo vsakega v veliko razvedrilo in zabavo.
cena \$1.—

JERNAČ ZMAGOVAC
Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
Kakor vsi njegovi romani, je tudi ta zelo zanimiv.
cena \$1.—

JUTRANJA ZVEZDA
Iz angleščine prevedel P. M. ČERNIGOJ
Roman se vrši v Egiptu in pisatelj prav zanimivo predstavlja zmoglost prave ljubezni nad velikimi ovirami in nevarnostmi.
cena \$1.—

KRAJ UMIRA
Spisal JOŽKO JURAČ
Mladi koroški Slovenec zelo jasno in zanimivo popisuje življenje kmetov in rudarjev.
cena \$1.—

KAKOR HRASTI V VIHARJU
Spisal Strachwitz.
Zelo zanimiva povest iz domaćega življenja.
cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE
Spisal IVAN CANKAR
Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.
cena 75c.

NA POLJU SLAVE
Spisal HENRIK SIENKIEWICZ
Pisatelj popisuje sijajno zmago poljskega kralja Jana Sobieskega nad Turki pri Hotinu in s tem osvobodjenje Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slovenski kraji.
cena \$1.—

OTROCI SOLNCA
Spisal IVAN PREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popisuje čudovit svet med žarkostjo južnega sonca in senco hladne severne noči.
cena \$1.—

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer.
Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.
cena 75c

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK
Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripovedni pisatelj, v tem romanu popisuje življenje in dogodke na gradu Dvor v dolini Krke na Dolenjskem. Roman je zelo zanimiv od začetka do konca.
cena \$1.—

SAMOSTANSKI LOVEC

Spisal L. Ganghofer.
Ganghoferja privlačajo med najboljše sodobne pisatelje. — Samostanski lovec je najboljši mojsterski njegovo delo.
cena \$1.50

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR
Starosta naših pisateljev in pravzaprav celo pravilne slovenske v tem svojem romanu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.
cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK
Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: srečal se je z ljudmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri nekaterih tudi tragična. Pred vsem pa popisuje resnično življenje posameznih.
cena \$1.—

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ
Najboljši in še živči slovenski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.
cena \$1.—

V LIBIJSKI PUŠČAVI

Spisal A. Conan Doyle.
Zelo zanimiv roman, čegar dejanje se dogaja v Egiptu, v deželi bajnega Nila.
cena 50c

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja zelo zanimive podatke o strojih doživljajih v Rogški Slatin.
cena \$1.—

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK
Poznani humorist v tej knjigi kaže razne značaje ter knjigo sam označuje kot "Povesti in oris".
cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller.
V tem romanu Keller v svetlih barvah risa dogodke na kmetih in posebno v gozdovih.
cena \$1.25

ŽITO POGANJA

Spisal Rene Bazin.
Francoski roman zelo nepete vsebine.
cena 75c

ZADNJI MOHIKANEČ

Spisal J. F. Cooper.
Dejanje se vrši v letu 1757, ko so še Indijanci kraljevali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Vermont.
cena \$1.—

Naročite pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Poštino plačamo mi.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev
48 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČJO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov
Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVIJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premerjene po sedanji vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!